

Nordic Research Council for Criminology

Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi

Välkommen till Nordisk Kriminologi 110 (6) 2020 (augusti)

NSfK gratulerar

Mareile Kaufmann, postdoc vid Oslo Universitet, som beviljats ERC stipendium för forskningsprojekt om digitalt dna!

Mareile var Key Note på NSfKs forskarseminarium 2019, som hade temat "Crime, crime control and criminology in the digital era". I vår lilla film från seminariet berättar hon mera om sin forskning. Filmen finns publicerad på vår Facebook och du når den via [denna länk](#).

På vår hemsida kan du läsa mera om projektet som nu beviljats stipendium från europeiska forskningsrådet, [se här](#).

*****

Förändringar i NSfKs nyhetsbrev

Vi jobbar som bäst med att se över nyhetsbrevet. Redan här kan du se några av de förändringar vi överväger, med utgångspunkt i att vi ännu tydligare vill lyfta nordisk kriminologi och kriminalpolitik. I detta nummer av nyhetsbrevet har vi bland annat samlat alla publikationer till en nordisk översikt istället för att publicera dem per land och vi har också tagit några små steg vad gäller redigering.

Vi är tacksamma för era återkopplingar på de förändringar vi nu har gjort och hoppas få era förslag hur NSfKs nyhetsbrev kan bli en ännu bättre plattform för att samla nyheter inom nordisk kriminologi och kriminalpolitik.

Tre nya studieprogram i kriminologi vid nordiska universitet

Intresset för kriminologi ökar och från och med denna höst erbjuder tre nordiska universitet nya studieprogram inom kriminologi på olika akademiska nivåer. Universitetet i Oslo erbjuder numera även ett 1-årigt utbildningsprogram, vid Stockholms Universitet startade ett tre-årigt Bachelor-program i kriminologi och som andra universitet i Sverige anordnar Malmö Universitet doktorand utbildning inom ämnet.

[Klicka här och läs mera om de nya utbildningarna på vår web.](#)

Eurocrim 2020

Välkommen till vår websida [Nordic Presentations at Eurocrim 2020](#), var nordiska forskare som deltar på årets Eurocrim delar sin forskning som de presenterar på årets e-konferens.

Ett varmt tack till alla som bidragit! Vi önskar alla deltagare en givande konferens.

Trailer för dokumentär om forskningsprojekt som delfinansieras av NSfK

Synøve N. Andersen tilldelades 2019 NSfKs forskningsstöd för projektet "Nordic Correctional Exceptionalism in a Non-Nordic Context: Building the Foundations for Actionable Penal Reform". Projektet är del av ett större forskningsprojekt.

Sveriges Television, SVT, har publicerat en trailer för en dokumentär om projektet. [Klicka här för att se trailern på Youtube](#)

Läs gärna också vår intervju med Synøve [som finns publicerad på vår web.](#)

Exploatering av migrantarbetare

I år tilldelades det samnordiska forskningsprojektet "Law in action – Policy and legal responses to the exploitation of migrant workers in the Nordic countries" NSfKs forskningsstöd.

Projektet leds av Isabel Schoultz, biträdande universitetslektor vid Lunds universitet. [Här berättar hon mera om projektet.](#)

Denna ständigt högaktuella fråga har under sommaren diskuterats flitigt i finländsk media efter en artikel i den största finska dagstidningen. Tidigare i år publicerade The European Institute for Crime Prevention and Control (Heuni) ett nytt stöd för undersökning av företeelsen. Verktöget är riktat till arbetsplatsinspektörer och rättsväsendet.

Samlad information om allt detta hittar du på vår web [via denna länk.](#)

NSfK forskningsstöd 2021

[Utlysningen av NSfK forskningsstöd 2021 finns publicerad på vår web.](#)

I denna utlysning lyfter rådet betydelsen av den nordiska relevansen för projektet med tonvikt på att sökande ska uppvisa kännedom om den nordiska forskningssituationen på området. Rådet välkomnar även projekt om brott och brottsbekämpning i de nordiska länderna i samband med covid-19 pandemin. NSfK uppmärksammar också möjligheten att ansöka om ekonomiskt stöd för arbetsgrupper och kontaktseminarier för gemensamma nordiska perspektiv. Kriterierna för dessa möten anges i utlysningen.

För samnordiska projekt har antal deltagande länder justerats till tre - om fler länder än minimiantalet omfattas av projektet kommer det att beaktas då ansökningarna behandlas.

Belopp för forskningsstödet

För **arbetsgruppsmöten och kontaktseminarier** kan ansökas om belopp upp till **100 000 SEK.**

För **individuella projekt** kan ansökas om belopp upp till **500 000 SEK.**

För **gemensamma nordiska projekt** kan ansökas om belopp upp till **1 500 000 SEK.**

Då många av de planerade aktiviteterna ställdes in under 2020, är rådets önskan att de medlen som därför kvarstår kunde fördelas till flera projekt.

NSfKs forskarseminarium 5-7 maj 2021 i Halden

Årets seminarium flyttades fram ett år och i skrivande stund är vår förhoppning att seminariet 2021 kan hållas.

Tema för seminariet är "Sexual Violence in the Nordic Countries"

De forskare som hade erbjudits plats vid årets seminarium fick i våras en preliminär förfrågan om intresse att delta 2021 i stället. Under hösten kommer rådet att fatta beslut hur gå vidare i planeringen. Sekretariatet kontaktar efter det deltagarna via ansökningsportalen.

Studie OA i Nordic Journal of Criminology, NJC

Med anknytning till seminariets tema passar vi på att lyfta en studie som nyligen publicerats Open Access i NJC: "Revealing hidden realities: disclosing domestic abuse to informal others" av Susanne Boethius och Malin Åkerström.

Länk här: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/2578983X.2020.1787725>

Ny fängelseforskningstidskrift

Professor i kriminologi vid Universitetet i Oslo, Thomas Ugelvik, har tillsammans med fängelseforskare i Storbritannien grundat en ny vetenskaplig tidskrift som har som mål att bli den ledande publiceringskanalen inom forskning om fängelsestraff och andra former av statligt frihetsberövande. Mera om denna tidskrift nedan under "Nyheter från Norge".

Sist men inte minst...

Tack att ni följer, delar och gillar NSfK i sociala medier!

Facebook: <https://www.facebook.com/NSfk.org/>

Twitter: <https://twitter.com/home>

*****

Nordiska artiklar och publikationer

Avhandlingar

Joleby, Malin, Göteborgs Universitet, licenciatavhandling:

[Technology-Assisted Child Sexual Abuse. Offender strategies, abuse characteristics and psychological consequences.](#)

Det som sker utanför nätet beskrivs ofta som IRL – in real life, vilket kan leda till uppfattningen att allt som sker på internet är mindre verkligt. För barn som utsätts för sexualbrott via internet är dock både traumat och konsekvenserna högst verkliga.

Kruse, Anja Emelie, Universitetet i Oslo, doktorsavhandling:

[The Why, the Who and the Wherefore. Explanations, self-change and social friction in men's narratives of sexual violations.](#)

Forskningsartiklar och böcker

Andersson, Tommy, Pettersson, Rickard & Jacobsson, Maritha: [Women and men sexually violated by closely related perpetrators over a lifespan. Prevalence, revictimization, and association to adverse childhood conditions and experiences](#) i tidskrift *Children and Youth Services*.

de Carvalho, Salo, Goyes, David R. and Vegh Weis, Valeria: [Politics and Indigenous Victimization: The Case of Brazil](#) i *British Journal of Criminology*.

Engström, Alexander: [Conceptualizing Lifestyle and Routine Activities in the Early 21\(st\)Century: A Systematic Review of Self-Report Measures in Studies on Direct-Contact Offenses in Young Populations](#) i tidskrift *Crime and delinquency*.

Goyes, David R. : ['Little Development, Few Economic Opportunities and Many Difficulties': Climate Change From a Local Perspective](#) i *International Journal for Crime, Justice and Social Democracy*.

Hayward, K. J., & Hall, S.: [Through Scandinavia, darkly: a criminological critique of Nordic noir](#) i *The British Journal of Criminology*.

Heber, Anita: [Purity or danger? The establishment of sex trafficking as a social problem in Sweden](#) i *European Journal of criminology*.

Kronkvist, Karl & Ivert, Anna-Karin: A winning BID?: The effects of a BID-inspired property owner collaboration on neighbourhood crime rates in Malmö, Sweden i *Journal of Crime Prevention and Community Safety*, ISSN 1460-3780, Vol. 22, s. 134-152.

Lohne, Kjersti : [Ethical capacity and its challenges in the academy of science: historical continuities and contemporary violence](#) i tidskrift *Biologia Futura*.

Lohne, Kjersti: [Penal welfarism 'gone global'? Comparing international criminal justice to The Culture of Control](#) i tidskrift *Punishment and Society*.

Sandberg, Sveinung, Agoff, Carolina & Fondevila, Gustavo: [Doing Marginalized Motherhood: Identities and Practices among Incarcerated Women in Mexico](#) i *International Journal for Crime, Justice and Social Democracy*.

Sausdal, D.: [Everyday policing: toward a greater analytical appreciation of the ordinary in police research](#) i tidskrift *Policing and Society*.

Sollund, Ragnhild : ["Wildlife Crime: A Crime of Hegemonic Masculinity?"](#) i tidskrift *Social Sciences*.

Skilbrei, May-Len: [Taking on the categories, terms and worldviews of the powerful: the pitfalls of trying to be relevant](#) i tidskrift *Identities*.

Wahlström, Mattias, Törnberg, Anton & Ekbrand, Hans: [Dynamics of violent and dehumanizing rhetoric in far-right social media](#) i tidskrift *New Media & Society*.

Rapporter, antologibidrag och övriga publikationer

Goyes, David R.: [Monopolising seeds, monopolising society: a guide to contemporary criminological research on biopiracy](#) i antologin *Routledge International Handbook of Green Criminology*.

Minke, L. K.: [Anvendte metoder i undersøgelsen af kriminalitet](#), i lærebok *Juraens verden. Metoder, retskilder og discipliner*, ss 289-306.

Skilbrei, May-Len: [Criminological Lessons on/from Sexual Violence](#) i antologin *The Emerald Handbook of Feminism, Criminology and Social Change*.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Island, af kontaktsekretær Snorri Örn Árnason

snorri.arnason@lrh.is

Ministry of Justice

Akureyri prison closes

The Minister of Justice has decided to close the prison in Akureyri, in the north of Iceland. The decision is a budgetary measure, bringing the number of prison spaces down by 10, but making more funds available for the operation of other prisons in the south. The news report can be found [here](#).

Action plan introduced to shorten sentencing list

The Minister of Justice has announced measures to shorten the list for serving sentences. A working group appointed by the Minister has submitted a report where proposals for improvement can be found. The report can be found [here](#) and the working group report [here](#).

Money laundering bill passed

The parliament has passed laws on measures against money laundering and terrorist financing and the registration of beneficial owners. The report can be found [here](#).

National Commissioner of the Icelandic Police

Crime report available for 2019

The National Commissioner has made available crime statistics in 2019 for all districts in Iceland. Among the reported crime types that increased between years was domestic violence. The news report can be found [here](#) and the stats [here](#).

The Prison and Probation Administration

Director of prisons advocates the decriminalization of drug use

The director of prisons Páll Winkel is in favor of decriminalizing consumption doses. He says the government should pay more attention to the problems of criminals with drug addiction. Páll says that when the prison authorities were forced to close prisons for visits due to the coronavirus epidemic, the flow of drugs into the prison decreased sharply. Prisoners have become sober and treatable, which has not been the case so far. The news report can be found [here](#).

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra Norge av kontaktsekretær Per Jørgen Ystehede

(p.j.ystehede@jus.uio.no)

Justis-og Beredskapsdepartementet

Straffereaksjoner for ungdom – forslag til endringer på høring

Regjeringen foreslår endringer for å gjøre straffereaksjoner for ungdom mer effektive og å få ungdommen tilbake til et liv uten kriminalitet.

Både politiet og riksadvokaten har bedt om sterkere virkemidler for å slå ned på og forebygge ungdomskriminalitet. Det vil Mæland gi dem. Verktøykassen for å håndtere unge lovbrøyttere utvides, ved blant annet å foreslå tøffere tiltak i et lovforslag som sendes på høring i disse dager.

– I enkelte tilfeller trengs strengere tiltak for å stoppe ungdom i en svært negativ kriminell utvikling.

Derfor foreslår vi at ungdomsreaksjonene skal kunne kombineres med kortere fengselsstraffer, samt en utvidet adgang til å bruke tvangsmidler overfor ungdom, fortsetter Mæland.

Ungdom skal få tettere oppfølging og en tydelig reaksjon når man ikke forholder seg til oppfølgingsplanen som er vedtatt.

– Når ungdom begår lovbrudd, må de få en rask reaksjon. Vi foreslår derfor endringer som kan bidra til at tidsbruken kortes ned og at vi kommer raskere i gang med rehabiliteringen, sier statsråd Monica Mæland i Justis- og beredskapsdepartementet.

Bakgrunn

To nye straffereaksjoner for ungdom – ungdomsstraff og ungdomsoppfølging – ble innført i 2014. Dette er reaksjoner i frihet, i regi av konfliktrådet. Evaluering viser at mange ungdommer kommer på rett spor, men at det også er enkelte utfordringer.

Fra oppstart i 2014 til utgangen av 2019 har konfliktrådene mottatt 2222 saker der ungdom har fått ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging. Nordlandsforsknings evaluering viser at det tar for lang tid før straffegjennomføringen starter, det er utfordringer med samtykke og det mangler tiltak for å hjelpe ungdommen.

Les mer her: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/straffereaksjoner-for-ungdom--forslag-til-endringer-pa-horing/id2737789/>

Mer effektiv behandling av store straffesaker

Politiet og påtalemyndigheten trenger bedre verktøy for å etterforske omfattende straffesaker. I dag brukes over 30 prosent av ressursene på 3 prosent av sakene. Justis- og beredskapsdepartementet sender derfor forslag til endringer i straffeprosessloven på høring.

Forslaget som nå sendes på høring presiserer at riksadvokaten kan gi retningslinjer om avgrensningen av etterforskningen i store straffesaker. Dette vil sikre lik praksis i politidistriktene.

– Det er tre mål med forslaget vi i dag sender på høring: At flere saker skal bli etterforsket, at gjerningspersoner skal stoppes før de begår nye overgrep, og at flere kriminelle skal bli tiltalt og dømt for sine handlinger. Dette blir stadig viktigere fordi vi i dag har langt flere store og svært kompliserte saker som binder opp altfor mye av politiets kapasitet til etterforskning og påtale. Dette går ut over andre ofre og muligheten til å stanse pågående kriminalitet, sier statssekretær Thor Kleppen Sættem (H).

Bakgrunnen for forslagene er en henvendelse fra riksadvokaten, hvor det ble trukket frem at enkelte store straffesaker, som for eksempel særlig omfattende nettovergrepssaker med mange fornærmede, skaper betydelige kapasitetsutfordringer for politiet, påtalemyndigheten og domstolene. Noen av de største sakene binder opp uforholdsmessig store ressurser.

Se: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/mer-effektiv-behandling-av-store-straffesaker/id2737509/>

Granskingsutvalgets rapport på høring

Granskingsrapporten «Blindsonen» om feilpraktiseringen av folketrygdens oppholds krav ved reiser i EØS-området sendes på høring med frist 21. september.

Høringsfristen er satt til en måned. Denne fristen er kortere enn vanlig fordi hensynet til framdrift i oppfølging av rapporten veier tungt.

Granskingsutvalget ble satt ned av Arbeids- og sosialdepartementet for å få gjennomført en grundig og fullstendig gjennomgang av saken om feilaktig praktisering av adgangen til å motta sykepenger, arbeidsavklaringspenger og pleiepenger ved opphold i annet EØS-land. Hvordan kunne dette skje? Hvordan kunne dette pågå over så lang tid?

Se: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/granskingsutvalgets-rapport-pa-horing/id2729741/>

Statistisk Sentralbyrå

Nyheter om forskning

Færre i fengsel også i 2018

Det var en betydelig nedgang i bruken av fengsel i 2018, i størst grad som følge av mindre soning i fengselsanstaltene.

Siden toppåret 2016 har det vært en betydelig nedgang i antallet innsatte på en gjennomsnittsdag.

Dette har sammenheng med at det i flere år har vært en nedgang i både antallet ferdig etterforskede lovbrudd og i antallet dommer på ubetinget fengsel ilagt av domstolene. I 2018 ble soningsavtalen med Nederland avsluttet. Driften av soninger i Norgerhaven fengsel har i betydelig grad bidratt til å redusere soningskøen siden avtalen ble inngått i 2015. Soningskøen er avviklet i 2018, og bidrar dermed også til å forklare nedgangen vi ser i bruken av fengsel.

Nedgangen gjelder for alle typer fengslinger, med unntak av forvaring. Antall døgn i forvaring er drøyt 10 prosent flere enn i året før. Økningen vi så i 2017 fortsetter dermed i 2018.

Se: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/fra-overgrep-til-straft>

For nyheter om ny forskning se også: <http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet?de=Kriminalitet+og+rettsvesen>

Kriminalomsorgens Utdanningscenter

FOU-prosjekter

KRUS har til enhver tid ulike FoU-prosjekter på gang. Les mer om pågående FoU-prosjekter her.
Se: <https://www.krus.no/fou-prosjekter.520743.no.html>

Medie- og debattinnlegg fra ansatte

Ansatte ved KRUS ønsker å være synlige i media både ved å stille opp i intervjuer og ved å delta aktivt i samfunnsdebatten.

Under finner du lenker til noen av disse medie- og debattinnleggene.

Se: <https://www.krus.no/medie-og-debattinnlegg.528512.no.html>

Politihøgskolen

- Ikke alle rusmisbrukere i fengsel får det tilbudet som de har krav på

I den nye rusreformen har en ekspertgruppe foreslått å avkriminalisere bruk av narkotika. De vil også gi rusavhengige tilbud om behandling i stedet for straff. Reformen skal behandles av Stortinget våren 2021.

Forsker Janne Helgesen ved Politihøgskolen er spent på om reformen vil påvirke behandlingen av innsatte som bruker narkotika under soning. Denne gruppen utgjør en stor andel av norske fanger.

- Det store spørsmålet blir om myndighetene er villige til å gi innsatte samme muligheter som andre borgere, sier hun.

Se: <https://www.politihogskolen.no/forskning/nyheter-forskning/ikke-alle-rusmisbrukere-i-fengsel-far-det-tilbudet-som-de-har-krav-pa/>

Universitetet i Oslo – Institutt for kriminologi og rettssosiologi (IKRS)

Nytt fengselsforskningstidsskrift

Professor i kriminologi Thomas Ugelvik har sammen med fengselsforskere i Storbritannia startet et nytt vitenskapelig tidsskrift som setter mål av seg å bli den ledende publiseringskanalen innen forskning om fengselsstraff og andre former for statlig innesperring.

Incarceration: An international journal of imprisonment, detention and coercive confinement

Tidsskriftet er utviklet i samarbeid med forskere fra University of Cambridge og Bath University.

Formålet er å publisere forskning om fengsler og fengselsaktige institusjoner som politiarrester, utlendingsinternater, lukkede psykiatriske sykehus og ungdomsinstitusjoner.

- Fokuset er tverrfaglig og internasjonalt, forteller Ugelvik.

- Hittil har forskning om utlendingsinternater gjerne vært migrasjonsforskernes område, mens fengsler har blitt studert av fengselsforskere. En oppdeling av ulike disipliner bidrar til å skjule at det faktisk er mange likheter på tvers av ulike typer innesperringsinstitusjoner. Vi ønsker å starte en samtale på tvers av disse vitenskapelige underfeltene. Samtidig oppfordrer vi forskere fra hele verden til å delta. Tanken vår er at studier fra andre land vil kunne bidra til å tydeliggjøre både likheter og forskjeller.

Se: <https://www.jus.uio.no/ikrs/om/aktuelt/aktuelle-saker/2020/nytt-fengselsforskningstidsskrift.html>

Faddere som passer på

Fadderuka 2020 ble ikke helt som foregående år, men mer enn 30 flasker Antibac, god planlegging og dyktige faddere var med på å gjøre årets introduksjonsuke på IKRS både gøy og trygg for nye på studiet.

Se: <https://www.jus.uio.no/ikrs/om/aktuelt/aktuelle-saker/2020/fadderukaikrs.html>

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Sverige av kontaktsekreterare Lisa Flower

Har du nyheter som du ønsker få med i NSfK's nyhetsbrev kan du ta kontakt via lisa.flower@soc.lu.se

Myndigheter och /eller statliga forsknings- och utredningsinstitutioner

BRÅ

Fortsatt ökning av anmälda brott trots [pandemin](#)

Antalet anmälda brott i juli 2020 har ökat med 6 procent, jämfört med i juli förra året. Minskningen av

antalet anmälda brott under mars, april och maj 2020 – jämfört med motsvarande månader 2019 – vändes i juni 2020 till en ökning, som fortsatte även i juli.

Flickor får oftare [åtalsunderlåtelse](#)

Bland ungdomar får flickor åtalsunderlåtelse i högre utsträckning än pojkar när de lagförs. I en kortanalys från Brå undersöks om åklagare behandlar pojkar och flickor lika.

Fyra av tio gärningspersoner vid dödligt våld har haft kontakt med [psykiatri](#).

Det är cirka sju gånger vanligare att gärningspersoner vid dödligt våld har haft kontakt med psykiatri än vad det är för befolkningen som helhet. Det är särskilt vanligt med psykisk ohälsa när det dödliga våldet har riktats mot någon i familjen. Det visar en ny kartläggning från Brottsförebyggande rådet (Brå).

Stor [ökning](#) av fällande domar för våldtäkt sedan samtyckeslagen infördes

Antalet åtal och fällande domar för våldtäkt har ökat markant sedan den nya lagstiftningen om våldtäkt, ofta kallad samtyckeslagen, infördes 2018. Men få av de fällande domarna avsåg det nya brottet oaktsam våldtäkt. Det visar Brottsförebyggande rådets (Brå) genomgång av samtliga tingsrättsdomar om våldtäkt mot kvinnor under 2019.

Polisen

Våldsutvecklingen är [synnerligen allvarlig](#). Den senaste tiden har det skett allvarliga händelser och grova våldsdåd med kopplingar till kriminella nätverk där flera personer mördats och andra skadats svårt. Samhället måste sätta ner foten för att bryta utvecklingen.

Snabbspår har effektiviserat utredning av [relationsbrott](#)

En ny arbetsmetod för att effektivisera handläggningstiden av relationsbrott har införts på Malmöpolisens sektion för utredning av brott i nära relation. Sedan starten av det så kallade Snabbspåret har man redan sett goda resultat.

Utredningen om [Palmemordet](#) avslutad

Åklagaren fattade i juli beslut om att avsluta utredningen kring mordet på Olof Palme. Motiveringen är att den som misstänks för brottet är avliden.

Presentationer och filmer från [Barnafridskonferensen](#) på Linköpings Universitet

Seminarierna på Barnafridskonferensen blev uppskattade. Här kan du ladda ner några av presentationerna som handlar om grooming, våldsutsatta barn och mer.

ORUkrim-dagen på Örebro Universitet den 7 oktober

ORUkrim-dagen är årlig konferens- och kompetensutvecklingsdag som arrangeras av CAPS – Center for Criminological and Psychosocial Research, och kriminologiämnet vid Örebro universitet. Syftet är att sprida och diskutera aktuell kriminologisk forskning samt brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser. I år genomförs ORUkrim-dagen den 7 oktober via Zoom. Temat för årets ORUkrim-dag är *Barn och ungdomar som begår brott och annan aktuell kriminologisk forskning*. [Anmäl dig här!](#)

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær i Danmark, Tobias Kammergaard

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til kontaktsekretær Tobias Kammergaard på e-mail: kontaktnsfk.dk@gmail.com

Nyt fra Justitsministeriet

Regeringen præsenterer forslag til nyt politiforlig

Mandag d. 24. august 2020 fremlagde regeringen et udspil til en ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden. Overskriften flerårsaftalen var "Trygheden først – Et politi der er dér, hvor danskerne har brug for det". Udspillet indeholdt blandt andet forslag om 20 nye nærpoltienheder og 300 flere betjente til den borgernære politiindsats i politikredsene, en ny national efterforskningsenhed, en reform af Rigspolitiet, samt tiltag der skal skabe mindre sagsbunker og kortere sagsbehandlingstid.

Politiet får øget mulighed for at bruge agenter på nettet

Et netop vedtaget lovforslag styrker politiets mulighed for at bruge agenter i efterforskningen af kriminalitet på internettet. Politiets agentvirksomhed på nettet betyder, at politiet kan trænge ind i diverse lukkede fora på internettet, hvor de kriminelle f.eks. foretager ulovlige salg. I dag kan politiet som udgangspunkt kun bruge agenter, hvis der er mistanke om kriminalitetsformer, der har en strafferamme på seks års fængsel eller mere. Det har afskåret politiet fra i mange tilfælde at reagere på åbenlyst ulovlige aktiviteter på nettet. Eksempelvis har medier skrevet om lukkede Facebookgrupper, hvor kriminelle har kunnet sælge hælervarer til hinanden.

Bredt flertal skærper indsats over for fremmedkrigere og andre terrorister

Et bredt flertal i Folketinget har i dag stemt for justitsminister Nick Hækkerups to lovforslag, som styrker det strafferetlige værn mod fremmedkrigere og andre terrorister. Med det ene lovforslag vil domstolene fremover kunne forbyde terrordømte at opholde sig og færdes i nærmere bestemte områder, ligesom de vil kunne forbydes at have kontakt med andre terrordømte. Forbuddene vil kunne gives for en periode på op til 10 år, og overtrædelse af et forbud vil kunne straffes med fængsel i op til 2 år. Med det andet lovforslag forhøjes strafferammerne i straffelovens terrorbestemmelser med som udgangspunkt 2 år. Samtidig sikres en gennemgående forhøjelse af det gældende strafniveau, dvs. den konkret udmålte straf, med omkring det halve i forhold til den straf, der i dag ville blive fastsat af domstolene. Det betyder f.eks., at strafferammen for at yde økonomisk støtte til terrorisme hæves fra 10 til 12 år, mens strafniveauet hæves fra omkring 4-6 års fængsel til omkring 6-9 års fængsel.

Nyt fra Justitsministeriets Forskningskontor

Ny rapport om udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2006-2019

Justitsministeriets Forskningskontor udarbejder hvert år rapporten "Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2006-2019", der undersøger kriminalitetsudviklingen blandt børn og unge i det forgangne år. Fra 2006 til 2016 blev antallet af mistanker eller sigtelser mod 10-17-årige for straffelovsovertrædelser mere end halveret, mens der fra 2016 til 2019 sker der en øgning på 7 pct.. Denne vækst angår især børn under den kriminelle lavalder. Fra alene 2018 til 2019 er der sket en reduktion på 17 pct. i antal mistanker og sigtelser mod børn og unge. For de 10-14-årige er der dog tale om en stigning på 2 pct. fra 2018 til 2019.

Nyt fra Det Kriminalpræventive Råd

Både antallet af indbrud og utrygheden for indbrud er faldet

Hvor årets første kvartal viste tegn på, at coronanedlukningen mindskede antallet af indbrud i danskernes private hjem, har indbrudstallene for 2. kvartal bekræftet billedet – her blev der ifølge Danmarks Statistik anmeldt 2.826 indbrud i private hjem. Det er 2.121 færre end samme kvartal sidste år, hvor antallet af anmeldte indbrud var 4.947. Det svarer til et fald på 43 pct. Samtidig viser den seneste Tryghedsmåling fra TrygFonden, at danskerne er blevet væsentligt mindre utrygge over for indbrud. Utrygheden har ligget stabilt højt de sidste 10-12 år, selvom indbrudstallet har været faldende. Det glæder Det Kriminalpræventive Råd, som sammen med Realdania, TrygFonden og Videncentret Bolius har lanceret indsatsen "Bo trygt", hvor en del af målsætningen er at reducere antallet af indbrud i private hjem.

Coronaepidemien har medført et fald i antallet af voldsanmeldelser.

Der blev anmeldt 31 procent færre voldstilfælde end forventet i ugerne fra nedlukning af landet til 1. fase af genåbningen. Det viser en ny undersøgelse foretaget af Syddansk Universitet, Det Kriminalpræventive Råd og Syd- og Sønderjyllands Politi. Undersøgelsen ser på udviklingen af fem kriminalitetstyper under nedlukningen, og både vold, indbrud og hærværk ligger markant lavere end de forrige tre år, imens husspektakler ligger over. Faldet i vold skyldes formentlig især nedlukningen af nattelivet.

Andre nyheder

Ombudsmanden undersøger kriminalforsorgens håndtering af Covid-19

Kun én indsat har været smittet med COVID-19 i kriminalforsorgens fængsler, arrester og pensioner. Ombudsmanden kalder dette resultat meget positivt. Han anbefaler samtidig i en ny undersøgelse kriminalforsorgen at evaluere erfaringerne fra de seneste måneder og vurdere, om en fremtidig epidemi kan håndteres ved mindre restriktive forholdsregler. Ombudsmanden peger i undersøgelsen på, at indsatsen for at holde smitten ude af kriminalforsorgens fængsler, arrester og pensioner har haft mærkbare konsekvenser for de indsatte og beboerne. Indsatte og beboere har således bl.a. været afskåret fra beskæftigelse, udgang og besøg. Og både nyindsatte og indsatte og beboere med symptomer har været isoleret.

Debatindlæg fra professor Jørn Vestergaard om ny voldtægtsparagraf

Der forhandles fortsat om en politisk aftale om en ny voldtægtsbestemmelse og der er ikke længere modstand mod at ændre fokus og at udvide kriminaliseringen af voldtægt. Men der strides om ordvalget, og fronterne er trukket unødigt skarpt op, skriver Jørn Vestergaard, professor i strafferet, i et debatindlæg. Ifølge ham er det ikke væsentligt om der står "samtykke" eller "frivillighed" i den nye voldtægtsparagraf og der er ifølge professoren opstået en udbredt tilbøjelighed til at indfortolke både mere og mindre i de to udtryk, end ordene i sig selv nødvendigvis betyder. Ifølge ham er det såvel juridisk set som reelt ikke forskellen mellem de foreslåede lovtekster, der i praksis vil føre til forskellige resultater, men hvad man politisk beslutter at indlægge i dem. Et længere indlæg af Jørn Vestergaard kan læses i Juristen, Nummer 3, årgang 102, juli 2020 med titlen: "Voldtægtsparagraffen – en salomonisk løsning på valget mellem frivillighed og samtykke?".

Andelen af unge med dom er blevet halveret siden 1992

Ifølge ny undersøgelse fra Danmarks Statistik er andelen af unge med dom blevet halveret siden 1992. Blandt mænd, der blev født i 1992, var der knap 7 pct., der havde fået en eller flere domme for overtrædelse af straffeloven inden de fyldte 18 år. For de efterfølgende årgange er andelen sidenhen

blevet mindre og mindre, og for mænd født i 2001 var andelen nede på 3,6 pct., dvs. omkring en halvering i forhold til 1992-årgangen. Også blandt de unge kvinder er der sket en halvering i andelen, der får en dom for overtrædelse af straffeloven, inden de fylder 18 år. For 1992-årgangen var der tale om 2,8 pct. og for 2001-årgangen om 1,5 pct.

Uskyldige mister jobbet efter varetægtsfængsling

Uanset om en varetægtsfængslet person ender med at blive dømt for en kriminel handling eller ej, så er vedkommendes jobsituation ringere efter løsladelsen. Det er hovedkonklusionen på et nyt studie fra forskere ved ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed og Rutgers-Newark School of Criminal Justice. Studiet, som er det første af sin art, sammenligner jobsituationen efter løsladelsen for varetægtsfængslede mænd, der henholdsvis findes skyldige og ikke-skyldige. Studiet viser, at skyldspørgsmålet er tæt på underordnet, når man ser på udviklingen i jobsituationen fra før varetægtsfængslingen til efter løsladelsen. Begge grupper rammes nemlig lige hårdt af varetægtsfængslingen. Resultatet viser med andre ord, at indespærring i sig selv kan føre til en ringere livssituation efter løsladelsen – også selvom indespærringen principielt set var en fejl, eftersom varetægten ikke førte til en dom.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær på Færøerne, Daisy J. Iversen

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til den kontaktsekretær Daisy.J.Iversen@gmail.com

Nyt lovforslag

Nyt lovforslag kommer for Lagtinget i aug. Der omhandler at få politi, anklagemyndighed og kriminalforsorg under færøsk styre. Det er partiet Tjóðveldi, med Høgni Hoydal i spidsen, der står bag lovforslaget. Læs mere [her](#)

Lovforslag vedtaget vedr. forbedringer af forhold i færøsk arrest

Den 4 juni 2020, vedtog lagtinget, det nye lovforslag. Djóni Nolsøe Joensen og Rósa Samuelsen, er begge valgt ind i Lagtinget for at føre tilsyn med Arresten.

Lovforslaget forlyder på at foretage undersøgelse og de nødvendige skridt til, for at forholdene forbedres og er lig med danske standarder.

Der er ikke tilstrækkelige uddannelses tilbud, fritids/hobby-muligheder og indsatte bliver ikke loftet tilstrækkeligt, efter endt afsoning. Læs mere [her](#) og [her](#)

Nyheder fra Politiet

Ny chefpolitiinspektør

Steen Nørskov er ny chefpolitiinspektør hos Færøernes politi pr. 1. Juli 2020. Ansættelsen er fastsat til 3 år. Steen Nørskov har virket i jobbet siden 2018.

Ny politistation først færdig i marts 2021

Den nye politistation bliver forsinket og er først indflytningsklar 15. Marts 2021. Planen var at flytte ind 1 aug. 2020 og igen udsat til 1 dec. 2020, siger Michael boolsen, Politimester på Færøerne. Årsagerne har været manglende arbejdskraft i Coronatiden. Læs mere [her](#)

Kriminalforsorgen på Færøerne besøg af ny direktør

Kriminalforsorgen havde i uge 35, besøg af nyansatte direktør for Kriminalforsorgen, Ina Eliassen, der begyndte i sin nye stilling 1 juli.2020. Ina har aldrig været på Færøerne tidligere og kom for bl.a. at sætte sig ind i færøske forhold og se arresten og den frie forsorg, skriver Elkin Klettheygg i en mailkorrespondance 30. Aug. Læs mere om Ina Eliassen [her](#)

Færøsk politi skal være tidssvarende

Færøsk Politi skal nutidiggøres, så både politi og anklagemyndighed bliver mere tidspassende. Dette fremgår af en omfattende plan kaldet Tryghed først, som danske Justitsminister, Nick Hækkerup lagde frem, 24. Aug. 2020.

Store ændringer skal laves i dansk politi, hvor både antallet af politibetjente skal øges og også antallet af politistationer. I kroner vil det sige, at Politiet næste år, får 600 millioner kr mere på finansloven, med en forøgning til 800 millioner mere i 2024, skriver dr.dk.

I planen er Færøerne og Grønland også inkluderet. Dog er planerne for Færøerne ikke særlig konkrete. I initiativ 21, står skrevet "Modernisering af de nordatlantiske politikredse Regeringen vil afsætte midler til de to nordatlantiske politikredse for at styrke opgavevaretagelsen og sikre tidssvarende politi og anklagemyndighed i Grønland og på Færøerne. Der skal bl.a. ske en nødvendig modernisering i politiet, herunder renovering af bygningsmasse og anskaffelse af nyt materiel, så de fysiske rammer for effektiv og tryghedsskabende politibetjening er til stede." Læs mere [her](#).

Øvrige Nyheder

Flere henvendelser hos KRIS i år

Kris er rådgivning for seksuelt misbrugte, og oplever en stigning i henvendelser i år. 74 personer henvendte sig til KRIS første halvår i år, hvilket er tre flere, end første halvdel forrige år.

Det er muligt at Corona har påvirket nogle af tallene hos KRIS. I Marts i år var der ni henvendelser, og marts sidste år var der 18. Men i April var der 15 henvendelser, hvorimod i april sidste år, kun syv. I maj var der igen færre henvendelser i år, nemlig 7, hvorimod der var 12 sidste år. I juni var der ti henvendelser og blot seks sidste år.

Årsagerne til de lave tal, kan være at samfundet lukkede, skoler og daginstitutioner lukkede og folk arbejdede hjemmefra. Muligvis medvirkede det til at andre problemer blev lagt til side.

Bogudgivelser

Krimiforfatter udgiver krimi-børnebog

Steintór Rasmussen, der bl.a. har skrevet krimibøgerne om strikkeklubskvinderne fra Nordvik, er nu aktuell med en krimi-børnebog, der på Færøsk hedder "Mín gløggi Vinur" oversat af ut. til "Min kloge ven".

Bogen indeholder krimigåder, hvor hele familien kan deltage- i bogen er der 77 spændende historier hos færøske børn, der ikke vil lade sig narre eller lokke til at begå dumheder. Læs mere [her](#)

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær i Grønland, Annemette Nyborg Lauritsen

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til kontaktsekretær Annemette Nyborg Lauritsen på e-mail: anla@uni.gl

Nyt fra det grønlandske retsvæsen

Kritik af forholdene i Grønlands nye anstalt

Et år efter at Grønlands største anstalt blev taget i brug, har der over sommeren lydt kritik af forholdene dér. [Kritikken](#) kommer fra både indsatte og personale. En gruppe forvaringsdømte, der har mange års afsoningserfaring fra det danske fængsel i Herstedvester, har efter overflytning til Nuuk sendt en klage over forholdene. De mener, at anstalten er mere lukket end Herstedvester Fængsel, ligesom de er utilfredse med manglende fritidsaktiviteter og manglende behandling. Desuden påpeger de, at personalet består af for mange unge og uerfarne anstaltsbetjente.

Anstalten i Nuuk er normeret til 49 anstaltsbetjente, men pr. 1. juni var der blot ansat 31 anstaltsbetjente, hvoraf 15 var under uddannelse. Personalet mærker et stort arbejdspress med lange vagter i en hård dagligdag, som medfører at flere bliver ramt af [stress](#).

Dansk Fængselsforbund har udtalt at der på anstalten i Nuuk hersker "junglelov, kaotiske tilstande og voldsomme udfordringer med hashhandel". Forbundssekretær i Fængselsforbundet mener, at forholdene er så kritiske, at det danske arbejdstilsyn ville lukke anstalten, hvis de gennemgik forholdene. En kritik, som både ledelsen af anstalten og direktør for Kriminalforsorgen [afviser](#). I stedet mener man fra ledelsens side, at der er taget hånd om udfordringerne i anstalten blandt andet ved at hente personale fra Danmark. Læs mere [her](#).

Mange anmeldelser om overgreb mod børn

De nyeste tal fra politiet, viser en stigning i anmeldelser om overgreb mod børn. I perioden fra 2016-2019 har politiet i gennemsnit registreret 75,75 anmeldelser årligt (ud af en population på ca. 56.000 indbyggere). Men i 2020 er der i første halvdel af året registreret 82 anmeldelser vedrørende kønsligt forhold til børn under 15 år. Det bekymrer politimesteren, der dog ikke indikationer på at antallet af overgreb er stigende, men at den stigende fokus på området har ført til aftabuivering, og dermed en stigning i anmeldelser. Læs mere [her](#).

Ny politienhed mod seksuelle overgreb mod børn

Da den danske regering præsenterede oplæg til aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2012-2024, var der også afsat midler til at styrke de nordatlantiske politikredse. Blandt de nye tiltag i Grønland ses en ny enhed hos politiet, som skal fungere som et samlet indgangspunkt i sager der vedrører seksuelle krænkelser af børn. Formålet med den nye enhed er at sikre en hurtig sagsbehandling i de sager, der vedrører børn og unge, som har været udsat for seksuelle overgreb. Læs mere [i regeringens oplæg fra s. 30](#).

Dokumentarfilm: Udsigten – den hårdeste straf

Gennem 8 år har filminstruktøren Ole Stenum fulgt opførelsen af den nye anstalt i Nuuk. Gennem årene har han talt med indsatte i Herstedvester Fængsel om deres tanker om at vende tilbage til videre afsoning i Nuuk. Det er der kommet denne dokumentarfilm ud af, Udsigten – den hårdeste straf. Filmen kan ses [her](#) frem til d. 15. september.

Nyt fra Grønlands Selvstyre

Grønlandsk-dansk samarbejde om at styrke forholdene for udsatte børn og unge i Grønland

I efteråret 2019 underskrev den danske socialminister og naalakkersuisoq for socialområdet en samarbejdserklæring på en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland. Og i august kunne de to ministre så præsentere en rapport med 16 anbefalinger. Blandt de 16 anbefalinger ses et ønske om at forhøje foranstaltningsniveauet i sager om voldtægt af børn. Ligesom det anbefales at iværksætte behandling af krænkere. Læs den samlede rapport [her](#).

Nyt fra Folketinget

Grønlandsudvalgets spørgsmål til justitsministeren om det grønlandske retsvæsen

Spørgsmål 66: Udvalget ønsker oplyst, i hvilket omfang grønlandske indsatte i Danmark har mulighed for at ringe til deres pårørende i Grønland, samt hvorvidt der er krav om, at de indsatte skal tale dansk med deres pårørende under telefonsamtalerne. Læs svaret [her](#).

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Finland, av kontaktsekreterare Karolina Henriksson

Har du nyheter som du önskar få med i NSfK's nyhetsbrev kan du ta kontakt med kontaktsekreterare Karolina Henriksson genom e-post: [kontaktnsfk.fin\(a\)gmail.com](mailto:kontaktnsfk.fin(a)gmail.com)

Nyheter från Finland igen i vårt nästa Nyhetsbrev.